

OC-04.5520.2.14.2022

KURDWAŃÓW
płynęło dnia 2022-08-10
dz. 3374 zat. 4
Kodpł. Org. Pochi.

Kraków, 5 sierpnia 2022

STRONA INTERNETOWA
GM/DH/EZPan
Jerzy Hanarz
Prezes Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej
„Kurdwanów Nowy” w Krakowie

Dotyczy: MONITORINGU WIZYJNEGO.

Szanowny Panie Prezynie

W nawiązaniu do Państwa korespondencji oraz spotkania jakie miało miejsce w siedzibie Spółdzielni Mieszkaniowej „Kurdwanów Nowy” przekazuję następujące informacje w obszarze rozwoju monitoringu wizyjnego na terenie Krakowa.

Do niedawna zagadnienie budowy systemu monitoringu wizyjnego nie było uregulowane w żadnych przepisach prawa. Systemy te budowane były wyłącznie w kształcie w jakim określił to inwestor. Sytuacja uległa zmianie gdy w życie weszły przepisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE czyli znane wszystkim RODO. Zapisy te zaimplementowane zostały do prawa krajowego.

Realizując zadania Miasto w pierwszej kolejności kieruje się obowiązującymi przepisami prawa. Fakt ten wynika bezpośrednio z zapisów art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej „Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa”. Norma ta powtórzona zostaje w art. 6 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.

Zadania związane z budową przez Gminę systemu monitoringu wizyjnego reguluje art. 9a ustawy o samorządzie gminnym „Gmina w celu zapewnienia porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli (...) może stosować środki techniczne umożliwiające rejestrację obrazu (monitoring) w obszarze przestrzeni publicznej, (...), jeżeli jest to konieczne do zapewnienia porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli lub ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej.”

Zgodnie z zapisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) „(...)Dane osobowe powinny być przetwarzane tylko w przypadkach, gdy celu przetwarzania nie można w rozsądny sposób osiągnąć innymi sposobami”,

w związku z czym monitoring wizyjny należy traktować jako jeden z elementów wielu innych działań zmierzających do budowy bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej, a jego **instalacja musi opierać się na obiektywnych przesłankach** wynikających z analizy stanu bezpieczeństwa w danym rejonie.

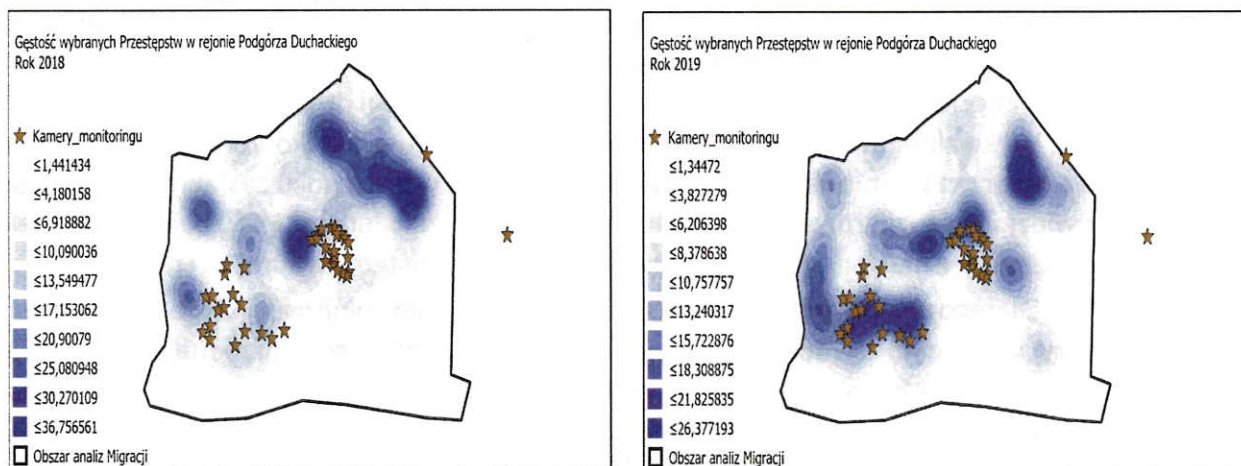
Decyzje dotyczące gospodarowania publicznymi środkami finansowymi regulowane są przez Ustawę o finansach publicznych, która w art. 44 ust 3 pkt 1 lit a i b nakłada obowiązek wydatkowania środków publicznych w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

Jak wskazują przywołane powyżej podstawy prawne, w oparciu o które Miasto realizuje zadania związane z rozbudową sieci kamer monitoringu wizyjnego, wszelkie rozważania na temat lokalizacji kamer systemu monitoringu wizyjnego rozpocząć należy od analizy stanu bezpieczeństwa w danym rejonie. Uzupełnieniem tych analiz są informacje pozyskane od Policji, Straży Miejskiej Miasta Krakowa, Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie, oraz szeroko rozumianej strony społecznej. Dodatkowo uwzględniane są wyniki prowadzonych dwukrotnie w ciągu roku, przez niezależny podmiot badawczy, badań opinii publicznej mieszkańców w zakresie ich poczucia bezpieczeństwa. Badania takie zlecane są od wielu lat i wykonywane na reprezentacyjnej próbie mieszkańców z każdej dzielnicy Krakowa.

Po przeprowadzeniu analizy ustalić należy czy istnieją zagrożenia bezpieczeństwa z którymi należy się zmierzyć i czy instalacja kamer monitoringu będzie miała istotny wpływ na poprawę bezpieczeństwa. Następnym krokiem jest weryfikacja jak instalacja tych kamer wpłynie na równorzędne do bezpieczeństwa prawo mieszkańców do poszanowania ich prywatności. Wskazówki w tym zakresie dają przygotowane na podstawie RODO przez Europejską Radę Ochrony Danych Osobowych wytyczne, które jednoznacznie i zdecydowanie wskazują, że wszelkie naruszenia prywatności obywateli, w tak znacznym stopniu jak instalacja monitoringu wizyjnego, muszą się odbywać w oparciu o merytoryczne przesłanki w postaci stałego, a nie domniemanego, przewidywanego czy istniejącego w przeszłości zagrożenia bezpieczeństwa, którego nie da się usunąć innymi sposobami. Tak jest na przykład w okolicach Rynku Głównego, gdzie pomimo dużej ilości patroli służb mundurowych, dochodzi do wielu czynów zabronionych.

W celu przygotowania takich analiz Miasto przygotowało narzędzie informatyczne w formie Mapy Bezpieczeństwa, w ramach którego gromadzimy dane w zakresie popełnionych czynów zabronionych jak przestępstwa i wykroczenia, uzupełniamy danymi w zakresie informacji o osobach nietrzeźwych przewiezionych do MCPU, informacjami pochodzącymi od operatorów monitoringu, funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej Miasta Krakowa, oraz mieszkańców. Następnie prowadzone są analizy statystyczne, w tym analizy z wykorzystaniem tzw. uczenia maszynowego, w zakresie miejsc koncentracji czynów zabronionych i przemieszczania się sprawców zdarzeń i w oparciu o takie dane przygotowywane są plany rozwoju sieci monitoringu i efektywności kosztowej takiego działania. Na bieżąco prowadzona jest też analiza bezpieczeństwa mająca ustalić czy niezbędne są korekty w lokalizacjach istniejących już kamer.

Analiza gęstości jądrowej w zakresie wybranych przestępstw na terenie dzielnicy

Analizy takie prowadzone są dla całego miasta i na ich podstawie przygotowywane są plany rozbudowy systemu, z uwzględnieniem priorytetowych z punktu widzenia bezpieczeństwa miejsc i ograniczone do limitów finansowych przyznanych na realizację tego zdania w budżecie miasta Krakowa.

Przed rozpoczęciem inwestycji ustalić należy czy instalacja takiego systemu będzie miała wpływ na poprawę bezpieczeństwa. Przywoływane najczęściej przez mieszkańców przesłanki do instalacji kamer monitoringu to uciążliwości wywołane przez grupy osób, które poprzez głośne i niejednokrotnie wulgarne zachowanie zakłócają ich spokój. W takim przypadku monitoring wizyjny nie spełni swojej roli, gdyż zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ani Miasto ani Straż Miejska Miasta Krakowa nie dysponuje prawem do rejestracji głosu – uprawnienie to przysługuje jedynie wybranym służbom mundurowym jak na przykład Policja, ABW czy SKW i to jedynie w ściśle określonych przypadkach przy prowadzeniu spraw operacyjnych. Miejski Monitoring Wizyjny nie rejestruje głosu i operator nie jest w stanie stwierdzić czy nastąpiło zakłócenie spokoju, lub np. intonowano wulgarne przyspiewki. Samo gromadzenie się osób w jednym miejscu nie jest czynem zabronionym, a stwierdzenie naruszenia prawa wyczerpującego przesłanki art. 51 Kodeksu Wykroczeń czyli np. zakłócenia spokoju czy porządku publicznego wymaga interwencji funkcjonariusza na miejscu zdarzenia. Podobnie jest ze spożyciem alkoholu – konieczna jest osobista interwencja funkcjonariusza, gdyż z samego nagrania nie da się jednoznacznie udowodnić komuś czy faktycznie spożywał alkohol. Dodatkowo wspomnieć należy, że monitoring wizyjny wykazuje znikomą skuteczność prewencyjną wobec osób popełniających czyny zabronione pod wpływem emocji, alkoholu czy substancji psychoaktywnych. Osoby te nie zważają na to czy w danym rejonie są kamery. Prewencyjna funkcja monitoringu możliwa jest do zaobserwowania jedynie w przypadku sprawców, którzy planują swoje działania, ważąc czy podejmowane przez nich ryzyko warte jest zysków które mogą osiągnąć, przykładowo czy dokonując włamania mogą zostać nagrani na kamerze monitoringu i czy nagranie to może zostać wykorzystanie przeciwko nim jako dowód. W dobie wszechobecných maseczek, gdzie nikogo nie dziwi, że ktoś ma zasłoniętą twarz, efektywność tego narzędzia spada jeszcze bardziej.

Prawdziwą siłą monitoringu wizyjnego, nie jest jego funkcja dowodowa. Nie chcemy budować systemu, gdzie monitoring jest „pułapką” na mieszkańca, systemu w którym przeglądamy

nagrania i karamy wszystkich za najdrobniejsze wykroczenia. Sercem tego systemu jest człowiek – operator. To on ma za zadanie obserwować wybrany obszar i **reagować zanim pojawi się zagrożenie**, tak by nie dopuścić do popełnienia np. rozboju czy kradzieży. Nie raz publikowane były w prasie informacje jak operatorzy monitoringu nie dopuścili do okradzenia śpiącej na przystanku osoby. Wykwalifikowana kadra operatorów monitoringu nie tylko koncentruje się na sprawach związanych z czynami zabronionymi, ale także reaguje w przypadku zasłabnięć czy wypadków, np. gdy widzi osobę zagrożoną zamrożeniem. Naszym założeniem jest zbudowanie efektywnego narzędzia które ma wspierać bezpieczeństwo a nie być systemem kontroli i represji.

Dlatego zawsze, pomimo nieraz nieprzychylnych nam opinii osób, które żądają zainstalowania kamery w każdym zakamarku miasta, staramy się ważyć równorzędne wobec siebie prawo mieszkańców do bezpieczeństwa oraz prawo do zachowania prywatności ich życia osobistego. W tym wszystkim pod uwagę wziąć musimy również ograniczenia finansowe, bo nieuzasadnione jest w naszej opinii zabieranie środków finansowych z innych istotnych dla mieszkańców zadań jak rozbudowa ulic i chodników, rozwój zieleni miejskiej czy inwestycje kulturalno-sportowe w sytuacji gdy przestępczość w Krakowie systematycznie z roku na rok maleje. W grupie 10 największych miast Polski wg. danych Głównego Urzędu Statystycznego **jesteśmy najbezpieczniejszym miastem**, pomimo, że Kraków jest drugim co do wielkości – po Warszawie miastem w kraju.

Najskuteczniejszą formą prewencji nie są rozbudowane systemy nadzoru wizyjnego, a zwykła współpraca pomiędzy mieszkańcem a funkcjonariuszem czy to Policji czy Straży Miejskiej. Zburzyć należy wszelkie mity, że osoba współpracująca z funkcjonariuszami to donosiciel, wróg – postrzegać ją należy jako praworządnego obywatela, który chce mieszkać w spokoju i czuć się bezpiecznie. Państwa uwagi, które przekazujecie funkcjonariuszom wykorzystywane są w planowaniu służby patrolowej, i pomogą Państwu i nam we wspólnej trosce o całokształt bezpieczeństwa przestrzeni publicznej Miasta.

Z poważaniem

Z-ca DYREKTORA WYDZIAŁU
Mariusz Kaczmarek

Otrzymują:

1. Adresat
2. OC-04 a/a

Urząd Miasta Krakowa
WYDZIAŁ BEZPIECZEŃSTWA I ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO
tel. +48 12 616 89 54, fax +48 12 616 89 61, oc.umk@um.krakow.pl
31-949 Kraków, os. Zgody 2
www.krakow.pl

